

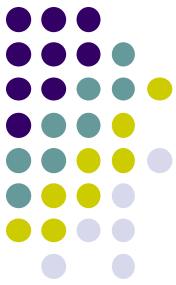
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Δημόσιες Πολιτικές για τον πολιτισμό

Δρ Αλέξανδρος Καττανιάρης
Διδάσκων του Τμήματος Επικοινωνίας & Ψηφιακών Μέσων
Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
Μεταδιδακτορικός Ερευνητής (Post Doc) Δ.Π.Θ.

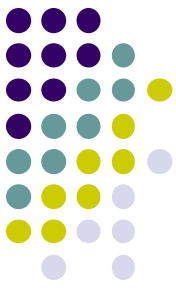
ΟΡΙΣΜΟΙ – ΕΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΕΙΣ

Ορισμός Δημόσιας Πολιτική

Σύμφωνα με τον J. Anderson (2003) ως **Δημόσια Πολιτική** ορίζεται ως «μία σειρά σκόπιμων και σχετικά σταθερών ενεργειών, που αναπτύσσονται από κυβερνητικά σώματα και γενικότερα από επίσημους φορείς εξουσίας, για την αντιμετώπιση ενός προβλήματος ή ενός ζητήματος που προκαλεί το ενδιαφέρον»

Δημόσια Πολιτική και πολιτική

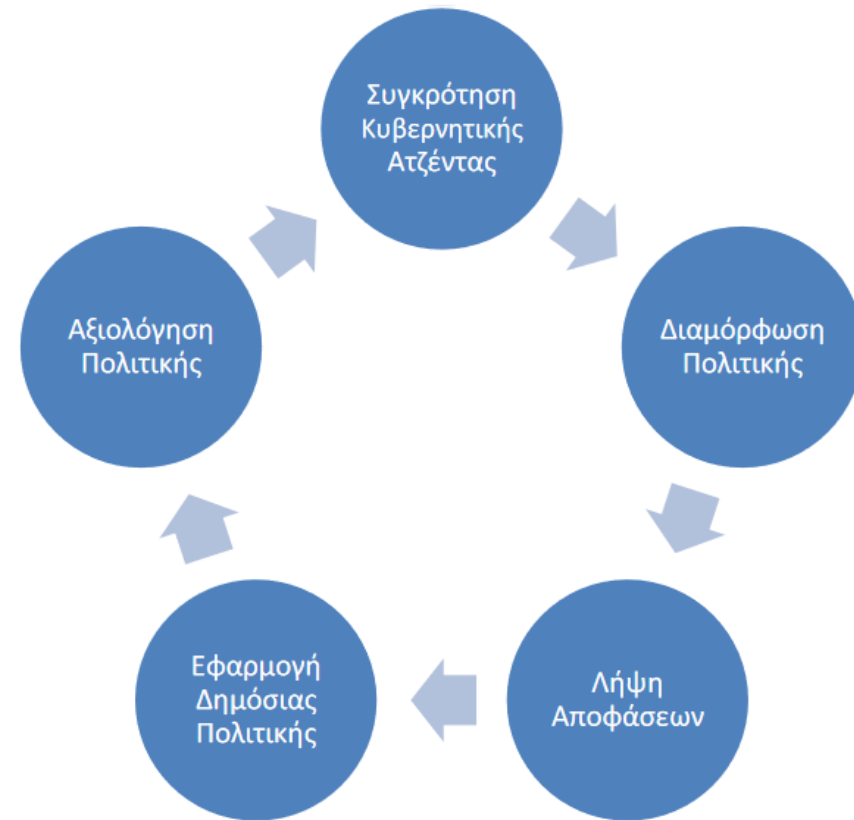
Συχνά εμφανίζεται **σύγχυση του μεταξύ του όρου της Δημόσιας Πολιτικής (public policy) με τον όρο πολιτική (politics)**. Σύμφωνα με τον Μακρυδημήτρη (1999) που αναφέρει πως «ο όρος πολιτική (politics) αποτελεί εκείνο το οποίο παράγουν τα κόμματα ενώ διεκδικούν την εξουσία, ενώ η Δημόσια Πολιτική είναι αυτό που παράγουν τα κόμματα σε συνεργασία με τη γραφειοκρατία, αφού αναλάβουν την κυβερνητική ευθύνη και εξουσία, δηλαδή ο συστηματικός σχεδιασμός και η λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση δημόσιων προβλημάτων, είτε αυτά αφορούν την εγχώρια, την εσωτερική, είτε την εξωτερική πολιτική της χώρας»

ΟΡΙΣΜΟΙ – ΕΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΕΙΣ

Σύμφωνα με τον Anderson (2003) αναφορικά με τα στάδια μέσω των οποίων λαμβάνει χώρα μία Δημόσια Πολιτική:

1. Συγκρότηση Κυβερνητικής Ατζέντας (Agenda Setting)
2. Διαμόρφωση Πολιτικής (Policy Formulation)
3. Λήψη Αποφάσεων (Decision - Making)
4. Εφαρμογή Δημόσιας Πολιτικής (Policy Implementation)
5. Αξιολόγηση Πολιτικής (Policy Evaluation)

Ο κύκλος της δημόσιας πολιτικής

Η πολιτισμική πολιτική ως δημόσια πολιτική

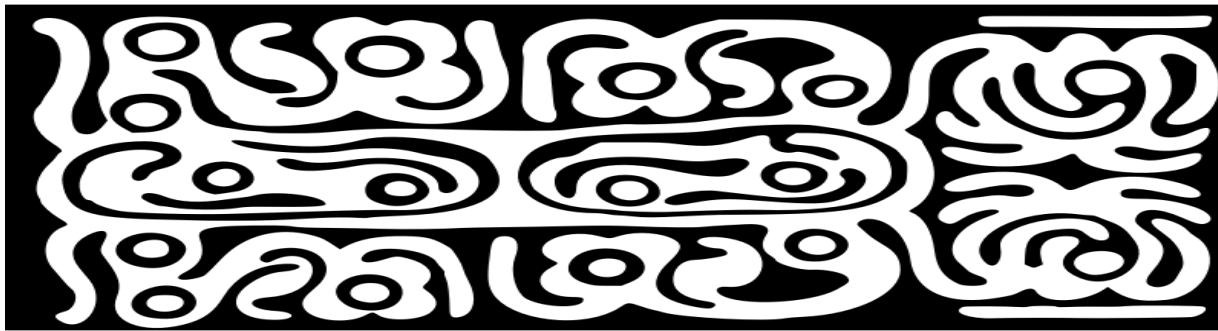
Για ποιους λόγους η κουλτούρα πρέπει να εντάσσεται στις κρατικές λειτουργίες;

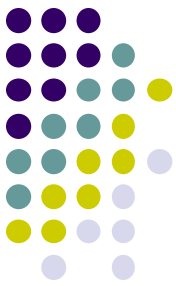
Ποιόν κοινωνικό στόχο επιτελεί μια τέτοια πολιτική;

Ποιο δημόσιο συμφέρον εξυπηρετεί;

Πως εκφράζεται το κοινωνικό αίτημα και ποιο θα πρέπει να είναι το εύρος του πεδίου αυτής της πολιτικής;

(Ζορμπά 2016: 124).

Η πολιτισμική πολιτική ως δημόσια πολιτική

Για ποιους λόγους η κουλτούρα πρέπει να εντάσσεται στις κρατικές λειτουργίες;

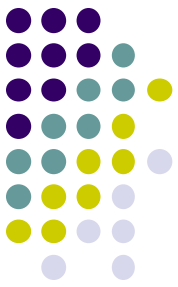
Ποιόν κοινωνικό στόχο επιτελεί μια τέτοια πολιτική;

Ποιο δημόσιο συμφέρον εξυπηρετεί;

Πως εκφράζεται το κοινωνικό αίτημα και ποιο θα πρέπει να είναι το εύρος του πεδίου αυτής της πολιτικής; (Ζορμπά 2016: 124).

- ✓ Η ανάγκη διατήρησης της εθνικής ταυτότητας
- ✓ Η ενίσχυση των τεχνών που κινδυνεύουν να εξαφανιστούν
  - ✓ Το κύρος της χώρας
  - ✓ Η παιδαγωγική αξία της κουλτούρας
- ✓ Ο σεβασμός απέναντι στη πολιτιστική κληρονομιά
  - ✓ Η διατήρηση των εθνικών παραδόσεων
  - ✓ Η ενθάρρυνση των σύγχρονων τεχνών
- ✓ Η βελτίωση της ανθρώπινης συμπεριφοράς
  - ✓ Η απόλαυση και η ψυχαγωγία

**Κοινωνική ανάγκη; =
Πολιτική πολιτισμού**

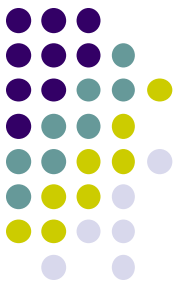
Η πολιτισμική πολιτική ως δημόσια πολιτική

Πολιτισμός και κοινωνική πολιτική

Date:		Date:
Verified By:	Sign:	Verified By: Sign:

Δραστηριότητα 1: Βίντεο και συζήτηση

Η πολιτισμική πολιτική ως δημόσια πολιτική

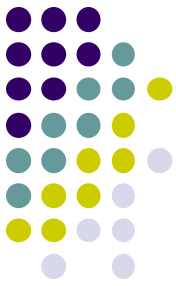
Πολιτισμός και κοινωνική πολιτική

Δραστηριότητα 1: Βίντεο και συζήτηση

**Πολιτισμός και κοινωνική
πολιτική: οι δεσμεύσεις
της κρίσης**
Βουτσάκης Βασίλης,
Νομική Σχολή, Εθνικό και
Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών
31 Μαΐου 2013

Η σημασία του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα

Η τέως Υπουργός Πολιτισμού Μυρσίνη Ζορμπά σε μια Δημόσια συζήτηση για την Πολιτισμική Δημοκρατία που είχε διοργανώσει το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, την Τετάρτη 27 Φεβρουαρίου 2019, είχε θέσει μερικά ερωτήματα το σύγχρονο πολιτισμό. Όπως είχε σημειώσει η τέως υπουργός η πολιτισμική δημοκρατία ζητάει απαντήσεις σε μια σειρά από κρίσιμα για την εποχή ερωτήματα:

Ποιοι είναι οι μηχανισμοί μέσα από τους οποίους οι ανισότητες και διακρίσεις λειτουργούν και αναπαράγονται στην κουλτούρα της καθημερινής ζωής;

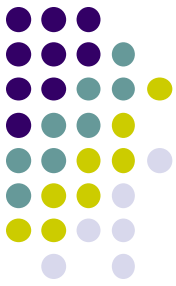
Πώς μπορεί να αποφευχθεί η διπλή παγίδα του πατερναλισμού και του ελιτισμού;

Πώς μπορούν να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις και οι συνθήκες για τη συμμετοχή διαφορετικών ομάδων πληθυσμού στον πολιτισμό, ειδικά των περισσότερο ευάλωτων;

Ποιες είναι οι σύγχρονες απαντήσεις στον πολιτισμικό πεσιμισμό και συντηρητισμό;

Με ποιους τρόπους η ψηφιακή πραγματικότητα θα οδηγήσει σε πιο δίκαιη κατανομή των πολιτισμικών αγαθών;

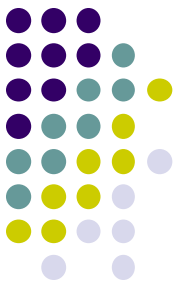

Πολιτισμική Δημοκρατία

Στόχος της δημόσιας συζήτησης είναι να ανοίξει ο διάλογος για τη σύνδεση της πολιτισμικής δημοκρατίας με την πολιτική δημοκρατία. Όπως επισημαίνει η τέως υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού:

«ανάμεσα στον **δογματικό κρατισμό** και στον **ανταγωνιστικό νεοφιλελευθερισμό** θα πρέπει βρεθεί **το σημείο αναφοράς στο ευαίσθητο πεδίο του πολιτισμού** που αφορά τα πολιτιστικά αγαθά, τις τέχνες αλλά κυρίως τις στάσεις ζωής, τις επιλογές των νέων ανθρώπων, τα οράματα και τις προσδοκίες τους. Η χώρα διαθέτει ένα πολιτισμικό κεφάλαιο που χρειάζεται να ξαναδούμε από την αρχή τη σύνθεσή του, την επένδυση και την προστιθέμενη πολιτισμική, οικονομική και κοινωνική αξία του.

Οι λέξεις-κλειδιά για αυτή τη διαδικασία είναι η συμμετοχικότητα, τα πολιτισμικά δικαιώματα, οι πολιτισμικές κοινότητες και δίκτυα – ορατές ή αφανείς, η πολιτισμική βιοποικιλότητα, εντέλει η κοινωνική συνοχή μέσα από τον πολυφωνικό διάλογο γύρω από όλα αυτά τα ζητήματα».

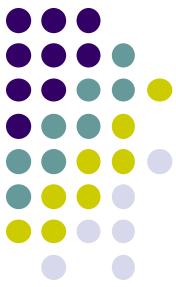

Πολιτισμική Δημοκρατία

Date:	Date:
Verified By:	Sign:
Verified By:	Sign:

Δραστηριότητα 2

Δίκτυα στους κλάδους του πολιτισμού και της δημιουργίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Ευρωπαϊκό δίκτυο δημιουργικών κόμβων

Δίκτυο δημιουργικών κόμβων της ΕΕ

Ευρωπαϊκό/-ά δίκτυο/-α εκκολαπτηρίων για καινοτομία που βασίζεται στη δημιουργικότητα

Πανευρωπαϊκό δίκτυο κόμβων ψηφιακής καινοτομίας

Περιφερειακή πρωτοβουλία για το δίκτυο Πολιτισμός και Δημιουργικότητα

Δίκτυο Ευρωπαϊκών Περιφερειών για την έρευνα και την καινοτομία —

Ομάδα εργασίας για τον σχεδιασμό και τη δημιουργικότητα

Βιβλιογραφία – Πηγές

- Anderson, J.E. (2003). *Public policymaking: An introduction*. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Smith, P. (2006). *Πολιτισμική Θεωρία, Μια εισαγωγή*. Αθήνα: Κριτική.
- Γκέφου – Μαδιανού, Δ. (2011). *Πολιτισμός και εθνογραφία, Από τον εθνογραφικό ρεαλισμό στην πολιτισμική κριτική*. Αθήνα: Πατάκης.
- Ζορμπά, Μ (2016). *Πολιτική του Πολιτισμού: Ευρώπη και Ελλάδα στο δεύτερο μισό του 20^{ου} αιώνα*. Αθήνα: Πατάκης.
- Μακρυδημήτρης, Α. (1999). *Διοίκηση και κοινωνία, η δημόσια διοίκηση στην Ελλάδα*. Αθήνα: Θεμέλιο

Διαδίκτυο:

<https://www.blod.gr/lectures/politismos-kai-koinoniki-politiki-oi-desmeyseis-tis-krisis/>

<https://www.culture.gov.gr/el/Information/SitePages/view.aspx?nID=2610>

Ερωτήσεις

Δρ Αλέξανδρος Καττανιάρης
Διδάσκων του Τμήματος Επικοινωνίας & Ψηφιακών Μέσων
Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
Μεταδιδακτορικός Ερευνητής (Post Doc) Δ.Π.Θ.